

גמ"ר 10816/12/15 - מדינת ישראל נגד מנחם אביקסיס

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

06 ספטמבר 2017

גמ"ר 10816-12-15 מדינת ישראל נ' אביקסיס

לפני כבוד הסגן נשיא יהושע צימרמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מנחם אביקסיס

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדין.

הנאשם הואשם בכך שבעת נהיגתו ברכב פגע בהולך רגל, גבריאל בן חיים, יליד 1929, אשר חצה את הכביש, שלא במעבר חצייה, וגרם למותו.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו סוכם כי הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום, והצדדים לא יטענו טענות עובדתיות החורגות, סותרות או מוסיפות על האמור בכתב האישום. לעניין העונש סוכם כי המאשימה תגביל עצמה לעתור לתקופת מאסר אשר לא תעלה על 8 חודשים יחד עם רכיבי ענישה נוספים. בהמשך להסדר הטיעון הודה הנאשם והורשע בגרימת מותו של גבריאל, והדין נדחה לטיעונים לעונש.

לבית המשפט הוגש תסקיר שרות מבחן, וחוות דעת הממונה על עבודות השרות. בנוסף הוגש תצהיר נפגעת העבירה, הילה בן חיים, ביתו של המנוח, אשר לא נכחה דיון. אחותה של הילה, רחלי, התייצבה לדיון, העידה בפני בית המשפט, ומסרה כי הילה "לא יכלה לעמוד כאן היום מבחינה נפשית". אלמנתו של גבריאל העידה אף היא בפני בית המשפט במסגרת הראיות לעונש. מטעם ההגנה העידו לעונש אביו של הנאשם וכן שוטר קהילתי אשר היו לו קשרי עבודה עם הנאשם, והוגשו מסמכים שונים אשר יפורטו בהמשך.

טיעונים וראיות לעונש מטעם המאשימה.

עדותה של רחלי ביתו של המנוח.

רחלי תארה בעדותה, בכאב גדול, את הנסיבות בהן שמעה על הארוע בעודה שוהה בארגנטינה, מנסה ומצליחה לטוס

לארץ, עוד באותו יום, מגיעה ישירות לבית החולים ומאבדת את אביה. רחלי סיפרה כי אביה היה אדם בריא לחלוטין, **"הכתר של המשפחה"**, זהיר מאוד בדרכים, צנוע ועניו. עוד מסרה כי כתוצאה מהתאונה ואובדן האב, המשפחה לא מתאוששת. רחלי תארה את הקשיים הנפשיים והגופניים, שלה, של אחותה ושל אמה, **"מנסים להאחז בחיים, לשמוח, בריאים כבר לא נהיה.... המשפחה הרוסה לעולם לא נהיה בריאים לעולם לא נהיה מה שהיינו אני כל הזמן בתחלואה"** בסיכומם של דברים ביקשה רחלי כי בית המשפט יעשה צדק ויפסוק את העונש המירבי.

עדותה של מימי אלמנתו של גבריאל.

מימי סיפרה לבית המשפט אודות הלחץ הנפשי במשפחה, לחץ שהיא לא עומדת בו, ובקשתה האחת היתה לסיים את המשפט כמה שיותר מהר. מימי תארה כי היא מתמודדת עם השכול שנים ארוכות ועם פציעות קשות. מימי מסרה בנוסף כי היא **"לא מקנאה באף אחד, באנשים המסכנים שעושים עבירות כאלה, אף אחד לא יכול להחזיר את המת חזרה"**.

תצהירה של הילה ביתו של המנוח.

הילה בתצהירה מתארת את ארועי אותו היום, היום בו נפגע אביה. הילה מתארת את הקושי הרב, הבכי והצער, ביום הארוע וביומיים שחלפו בהם היתה **"עדה לגסיסתו המזוועה"**. הילה מוסרת כי לא חזרה לעצמה, מתקשה למצוא עבודה ראויה, וסובלת מסיטום תכופים. הילה כואבת את הסתמיות של מותו. הילה כותבת **"איבדתי את האבא היחיד שהיה לי, אבא טוב ומסור שחוה יתמות בגיל צעיר, עליה ארצה לבדו, קשיים, אסונות ותלאות מרובים, ולבסוף, איבד את חייו באופן כה מיותר וסתמי. למעשה אין שום עונש שיפצה על כך ושום עונש לא ישיב לי את אבי. אני מקווה שדברי יסייעו, לכל הפחות, להקטין את הסיכוי לנטילה של חיים נוספים, להרס של משפחות אחרות."**

טיעוני המאשימה לעונש.

ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש תארה את פרטי התאונה ורמת רשלנותו של הנאשם. ב"כ המאשימה ציינה כי הכלל ומדיניות הענישה הינם מאסר בפועל וכי יש לתת משקל נמוך לנסיבות האישיות של הנאשם. עוד ציינה ב"כ המאשימה כי אך במקרים חריגים ביותר פסק בית המשפט מאסר בעבודות שרות והמקרה אשר בפנינו איננו בגדר המקרים האמורים. ב"כ המאשימה הפנתה את בית המשפט לפסיקה בעניין זה. באשר לרמת הרשלנות של הנאשם הדגישה ב"כ המאשימה כי אף אם מדובר ברשלנות רגעית אין לגזור מכך כי מדובר ברשלנות קלה. ב"כ המאשימה הפנתה את בית המשפט לעבר התעבורתי הרלוונטי של הנאשם. בסיכומו של דבר עתרה המאשימה להטלת 8 חודשי מאסר בפועל בהתאם להסדר הטיעון, וכן עתרה להטלת 10 שנות פסילה, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, ופיצויים למשפחת המנוח.

טיעונים וראיות לעונש מטעם הנאשם.

טיעוני ההגנה לעונש.

הסנגור בטיעוניו תאר את נסיבותיו האישיות של הנאשם, לפני התאונה ולאחריה, וצרף תעודות שונות המוכיחות זאת. הסנגור הפנה בעניין זה את בית המשפט לתסקיר שרות המבחן. באשר לנסיבות התאונה הסנגור ביקש להרחיב מעבר למוסכם בהסדר הטיעון, ומעבר להודאתו המלאה של הנאשם בכתב האישום, ובית המשפט אף נתן החלטה בעניין זה, החלטה שאינה מאפשרת את המשך הטיעון. יחד עם זאת הסנגור התייחס ובצדק לרמת רשלנותו של הנאשם כפי שמשתקפת מעובדות כתב האישום בו הנאשם הודה. הסנגור סבר כי רשלנותו של הנאשם הינה בסף התחתון והציג פסיקה לתמיכה בטענותיו. בסיכומו של דבר ביקש הסנגור כי בית המשפט יאמץ את עמדת שרות המבחן ויגזור את דינו של הנאשם למאסר בעבודות שרות. באשר לפסיקת פיצויים מסר הסנגור כי משפחת המנוח מפוצה במישור האזרחי ולפיכך ביקש כי לא יוטלו פיצויים לחובת הנאשם.

עדות של רס"ר וייצל.

מר וייצל משרת כשוטר קהילתי והכיר את הנאשם במסגרת עבודתו של הנאשם כמאבטח בקניון רמות. העד העלה על נס את עבודתו האחראית ואת תרומתו של הנאשם למשטרת ישראל כאשר בשל תושייתו ואופן התנהלותו נמנעו ארועים בטחוניים ופליליים.

עדות של אביו של הנאשם.

האב ביקש להציג את התנהלות בנו לאחר התאונה, וכיצד ביקש למצוא דרך ליצירת קשר עם משפחת המנוח. האב גם תאר את מצבו הנפשי של בנו לאחר התאונה.

דברי הנאשם לעונש.

בסיכומם של דברים מסר הנאשם את דבריו. הנאשם תאר את ערך קדושת החיים בעיניו. הנאשם שרת שרות צבאי מלא, גם כחובש, חווה אובדנות של חברים, ונחשף לזוועות במבצע צוק איתן. הנאשם מתאר כיצד החוויות שחווה השפיעו עליו קשות, "**הריחות תחושות טמפרטורה דברים נוראיים שאדם נורמטיבי השתנה בגללו.**" הנאשם סיפר כיצד טיפל באנשים, אסף חלקי גופות על אלונקה, ראה חבר שלו פצוע קשה מאוד, ועם דברים אלו הוא חי ומתמודד. הנאשם מתאר את רגע התאונה, הפגיעה, "**אין מילים אחרות לתאר את זה הרגתי בנאדם**" הנאשם מתאר כיצד ביצע במנוח פעולות מצילות חיים, וכיצד הגיע לבית החולים לאחר כ 3 שעות כדי להתעדכן במצבו הרפואי של הנפגע. הנאשם מוסר כי עדיין הוא מבקש "**לפגוש את המשפחה... ולהביע את רגשותי מול המשפחה כי אני הרגתי את בעלה ואני הרגתי את אבא שלה, אני הרגתי בנאדם.**" הנאשם ממשיך ומתאר כי מאותו היום אין לו סיבה לשמוח "**בקושי חי..... גם את החי אפשר להשוות למת, אני בצער עמוק, אין כמעט יום בשנתיים האחרונות שאני לא חושב על זה ושוקע בזה**". בסיכומו של דבר מסר הנאשם כי "**שום דבר לא נעשה במכוון או בזלזול בוטה כלפי החוק, אני מקדש את החוק אני שומר עליו, אני תורם ומסייע בשמירה על החוק בחשאי ובגלוי**"

דין והכרעה

גזירת דינו של נאשם, אשר קיפד בנהיגתו הרשלנית חיי אדם, נשענת על שלושה אדנים, כפי שנקבע רבות בפסיקה. אדן אחד הינו הכלל ולפיו, פרט למקרים חריגים ביותר, יש לגזור את הדין למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. האדן השני הינו רמת הרשלנות של הנאשם. האדן השלישי הינו הנסיבות שאינן כרוכות בעבירה, ואולם ינתן לנסיבות האישיות של נאשם משקל מופחת יחסית וזאת לנוכח המאפיינים הייחודיים של עבירה זו.

רמת הרשלנות.

אין חולק כי הנאשם בנהיגתו התרשל, לא נתן דעתו להמצאות הולך הרגל בכביש, פגע בו, וגרם לתוצאה הטרגית והקשה ביותר - למותו של גבריאל, הולך הרגל. יחד עם זאת לא ניתן לומר כי רשלנותו של הנאשם גבוהה, כלל ועיקר. הפגיעה ארעה כאשר הולך הרגל חצה את הכביש וחצייתו לא היתה במעבר החציה, הנאשם נהג בעיקול ושדה הראיה מכיוונו לכיוון המנוח היה מצומצם יחסית - 38 מ'. הנאשם לא הואשם בכך שהפר הוראות תמרור כלשהוא, ולא הואשם כי נהג במהירות העולה על המותר במקום או מהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך.

הנסיבות שאינן כרוכות בעבירה.

א. הנאשם הודה ונטל אחריות מלאה למעשיו. אין המדובר בהודאה מן השפה ולחוץ ובית המשפט יכול היה להתרשם, כפי שאף שרות המבחן התרשם, מעומק צער ומכאבו על כך שנטל את חייו של אדם.

ב. אין ספק כי לנאשם נסיבות חיים מורכבות. נתון זה בא לידי ביטוי בתסקיר שרות המבחן, ובאישור הרפואי מהמרכז הישראלי לטיפול בפסיכיאטריה של בי"ח הרצוג. גם דברי הנאשם בבית המשפט משתלבים עם המסמכים האמורים.

ג. מעדותו של רס"ר וייצל, ממכתבו וממכתבים ותעודות נוספות שהוצגו לבית המשפט עולה כי מדובר באדם אשר תרם ותורם לחברה, אדם ערכי, מוסרי, ונכון לסייע לכל. כך היה הדבר בשרותו הצבאי וכך היה הדבר אף לאחר מכן, למרות הקשיים הנפשיים אשר השרות הצבאי הותיר בו.

ד. בצד כל אלו יש לציין את הרשעתו התעבורתית בבית דין צבאי, הרשעה בגינה נגזר דינו לפסילת רשיון נהיגתו לתקופה של 11 חודשים. יחד עם זאת יש להדגיש כי אין לנאשם כל עבר תעבורתי נוסף ואין לחובתו כל עבר פלילי.

עונש מאסר.

כפי שצויין לעיל, העקרון המנחה, במקרים כגון אלו, הינו הטלת מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח, ורק כאשר מדובר ברשלנות נמוכה יחד עם נסיבות אישיות חריגות ביותר יש לסטות מעיקרון זה. בענייננו על אף נסיבות החיים המורכבות,

אשר וודאי יש לתת להן משקל, אין הן נכללות באותם מקרים חריגים בהם יש לסטות מהכלל האמור לעיל. יחד עם זאת, כפי שנאמר, ניתן משקל לנסיבות אלו בקביעת משכו של המאסר אשר ירוצה בחלקו מאחורי סורג ובריח וחלקו בעבודות שרות.

פסילה בפועל.

התביעה עתרה להטלת פסילת רשיון נהיגה לתקופה של 10 שנים. ההגנה לא מיקדה טיעוניה בנושא זה. עתירת המאשימה לעונש זה תואמת את מדיניות הענישה הנוהגת באשר לרכיב עונשי זה ולפיכך אין כל סיבה שלא לאמצו.

הטלת פיצויים לטובת משפחת המנוח.

אמנם צודק הסנגור באמרו כי משפחת המנוח מפוצה במסגרת הדין האזרחי, ואולם בית משפט זה אמר לא אחת כי ישנה חשיבות ערכית וחינוכית רבה בתשלום הניתן מידי מבצע העבירה לידי נפגעי העבירה. לפיכך יש, לטעמי, להטיל חובת תשלום פיצויים מידי הנאשם לידי משפחת המנוח, וזאת מעבר לסכום הפיצוי הנקבע בהליך האזרחי.

בסיכומם של דברים ולאחר השיקולים השונים לחומרא ולקולא אני דן את הנאשם לעונשים הבאים.

1. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 10 שנים.
2. אני דן את הנאשם לתשלום פיצויים לטובת עזבון המנוח בסך של 30.000 ₪. הפיצויים ישולמו ב 20 תשלומים. תשלום ראשון עד ליום 1.10.17
3. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים. המאסר ירוצה כדלקמן : 3 חודשים ראשונים מאחורי סורג ובריח ו 3 חודשים נוספים בעבודות שרות.
4. מאסר לתקופה של 10 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים אם יעבור את העבירה בה הורשע או ינהג בזמן פסילת רשיון הנהיגה.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ז, 06 ספטמבר 2017, במעמד הנוכחים